

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 361/2025-100

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Aleja slobody 1890/50, Dolný Kubín, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoKR/3/2021 z 22. septembra 2021 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/16/2022 zo 14. júna 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti sťažovateľa **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 25. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36. ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a podľa čl. 37 ods. 2 listiny, základného práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to rozsudkom krajského súdu a rozsudkom najvyššieho súdu uvedenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zrušiť, vec vrátiť príslušným súdom na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ je popierajúci subjekt v konkurznom konaní. Spor pred všeobecnými súdmi, ktorého sa stal účastníkom ako žalovaný a ktorý vyústil do podania tejto ústavnej sťažnosti, je incidenčným sporom o určenie popretej pohľadávky. Žalobca sa v tomto spore domáhal určenia, že je veriteľom pohľadávky, ktorej právnym dôvodom je zmluva o splátkovom úvere, a určenia, že táto zmluva

je zabezpečená záložným právom k rodinnému domu a jemu prislúchajúcim pozemkom (obývaného úpadcom a jeho, tohto času už bývalou manželkou).

3. Žalobu o určenie popretej pohľadávky podala Slovenská sporiteľňa, a. s. (teda pôvodným žalobcom je banka), ktorá neskôr postúpila pohľadávku na súčasného žalobcu (██████████, fyzická osoba). Pohľadávka bola v konkurze prihlásená vo výške približne 13 000 eur s poradím „iná pohľadávka“. Sťažovateľom bola popretá prakticky v celom rozsahu (čo sa týka poradia, výšky, právneho dôvodu, zabezpečenia zabezpečovacím právom, poradia zabezpečenia zabezpečovacím právom).

4. Podstatou incidenčného sporu bolo, ako už aj bolo naznačené, popretie pohľadávky, ale, a to je v spore dôležité, najmä v kontexte vplyvu úhrady tejto pohľadávky na prebiehajúce konkurzné konanie. Sťažovateľova obrana v spore bola totiž dôsledkami zameraná na vyňatie hodnoty rodinného domu a jemu prislúchajúcich pozemkov z rámca konkurznej podstaty (z dôvodu tvrdenej úhrady pohľadávky). Žalobca útočil, naopak, na speňaženie hodnoty obydlia v rámci konkurzu, tvrdiac právnú nemožnosť takéhoto konania.

5. Spor vyzeral v rozhodujúcich detailoch takto: Konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený Okresným súdom Žilina uznesením sp. zn. 4K/21/2014 z 2. decembra 2014. Sporná pohľadávka bola do konkurzu prihlásená 12. januára 2015 (teda ešte pôvodným žalobcom).

6. Špecifikom sporu bolo, že v konaní pred súdmi bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že (po viacerých výzvach banky na splatenie úveru kvôli omeškaniu) 2. marca 2015 vystavila pani ██████████ (ako rodinný príslušník úpadcu) ručiteľské vyhlásenie v prospech Slovenskej sporiteľne, v ktorom uviedla, že v prípade nesplnenia záväzku zo zmluvy o splátkovom úvere uspokojí nárok veriteľa ona, a to v celom rozsahu. Dňa 10. marca 2015 sa tak aj stalo, pani ██████████ sa (poznajúc okolnosti nesplatenia dlhu) vybrala do banky, kde predložila ručiteľské vyhlásenie a zrealizovala vklad celej nesplatennej sumy na účet banky (fyzicky do rúk zamestnankyne banky, ktorá vklad na účet prijala). Vyhlásenie o ručení bolo banke doručené tiež písomne o deň neskôr. Z výpisu z bankového úveru z 13. marca 2015 (teda o ďalšie dva dni neskôr) vyplýva, že konečný zostatok úveru bol nulový, úver bol splatený a zostatok preplatku bol vo výške približne 20 eur.

7. Paradoxne, rovnako 13. marca 2015, banka vyhotovila oznámenie o odmietnutí akceptácie predloženého ručiteľského vyhlásenia a vyzvala pani ██████████ na prevzatie vložených finančných prostriedkov. V reakcii na to 25. marca 2015 pani ██████████ vykonala hotovostný výber celej predtým na účet banky vlozenej sumy.

8. Banka na svoju obhajobu v spore zdôrazňovala, že informáciu o zostatku na účte pre klienta spracováva automatizovaný bankový počítačový systém (a to na základe faktu vloženia finančných prostriedkov na účet), čo nemá nič spoločné so skutočnou vôľou banky prejavenu v odmietnutí ručiteľského vyhlásenia. Navyše, uvedené oznámenie ani nie je právnym úkonom, keďže s ním nie je spojený vznik, zmena ani zánik žiadnych práv a povinností.

9. Následne po odmietnutí ručiteľského vyhlásenia banka 16. marca 2015 (teda o ďalšie tri dni neskôr) postúpila pohľadávku fyzickej osobe (██████████), ktorej vstup do konania bol súdom v ďalšom konaní pripustený.

10. Podstata sporu sa po uvedených okolnostiach začala uberať cestou právneho posúdenia veci a vykryštalizovala sa tak, že sťažovateľ trval na tom, že dlh bol banke splatený (fyzicky uhradený) a banka nemala žiaden dôvod (tým menej právo) odmietat' predložené ručiteľské vyhlásenie. Žalobca akceptoval jedine opak a konštantne tvrdil nemožnosť takéhoto postupu.

11. Okresný súd v rozsudku sp. zn. 5Cbi/15/2015 z 2. októbra 2020 v rámci právneho posúdenia k veci uviedol, že základnou zásadou súkromného práva je zásada rovného postavenia subjektov (§ 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Možnosť jednostranného založenia ručenia voči veriteľovi je v príkrom rozpore s uvedenou zásadou. Je to tak z dôvodu, že z titulu ručenia veriteľovi vyplývajú právne povinnosti voči ručiteľovi, konkrétne povinnosť oznámiť ručiteľovi bez zbytočného odkladu na požiadanie výšku jeho zabezpečenej pohľadávky (§ 305 Obchodného zákonníka) a povinnosť poskytnúť mu všetky doklady a pomôcky, ktoré veriteľ má a ktoré sú potrebné na uplatnenie nároku voči dlžníkovi (§ 308 Obchodného zákonníka). Prípadné nesplnenie týchto povinností má za následok dokonca až nástup inštitútu zodpovednosti za škodu (§ 373 Obchodného zákonníka). Pri koncipovaní vzniku ručenia bolo preto treba vychádzať minimálne z prezumovanej akceptácie veriteľa (rozumej ohľadom vzniku ručenia, pozn.), ako aj z práva veriteľa odmietnuť vznik ručenia. Dôvodnosť tohto názoru súd zaštitil odkazom na odbornú literatúru a spor nechal vyhrať žalujúcu stranu.

12. K taktike vedenia sporu sporovými stranami okresný súd dodal (bod 72 rozsudku), že sa nestotožňuje s právnou argumentáciou žalujúcej strany, že veriteľa nebolo možné uspokojiť individuálne mimo konkurzu. Podľa § 44 ods. 4 zákona č. 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) nie je možné uspokojiť pohľadávku mimo konkurzu iba z majetku, ktorý podlieha konkurzu. Tomuto ustanoveniu teda neodporuje, ak by prihlásená pohľadávka bola uspokojená v dôsledku plnenia ručiteľa, teda z jeho majetku, keďže by v takom prípade nebola uspokojená z majetku podliehajúceho konkurzu (§ 67 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii).

13. Krajský súd k vecnému obsahu právneho posúdenia dodal, že hmotnoprávny inštitút ručenia patrí medzi zabezpečovacie inštitúty s posilnením pre veriteľa. Je preto namieste, aby veriteľ mal práva, ktorými napríklad uplatní aj to, že odmietne ručiteľské vyhlásenie a z tohto jednostranného ručiteľského vyhlásenia poskytnuté plnenie odmietne, resp. vráti. Napriek tomu, že ručenie vzniká jednostranným písomným vyhlásením ručiteľa, neznamená to, že (s prihliadnutím na obsah a účel inštitútu ručenia, ktorý má posilniť pozíciu veriteľa) mu môže byť vnútená pozícia ručenia.

14. *In medias res* súdy týmto konštatovaním právoplatne uzavreli, že pokiaľ poskytnuté ručenie bolo bankou účinne odmietnuté, tak popretá pohľadávka nemohla zaniknúť splnením. To pre sťažovateľa znamenalo stratu sporu a obydlie ostalo súčasťou konkurznej podstaty.

15. Najvyšší súd pripustil vecný prieskum právnych názorov súdov nižšieho stupňa, a to v rozsahu sťažovateľom namietaných dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) Civilného právneho poriadku. Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu považoval v zmysle záruk práva na spravodlivý proces za dostatočné (bod 88 napadnutého rozsudku najvyššieho súdu).

16. Čo sa týka právneho posúdenia veci, podujal sa ustáliť z dovolania abstrahovanú právnu otázku, „či v zmysle ust. § 303 Obchodného zákonníka je pre vznik ručenia potrebný súhlas veriteľa s ručením, hoci toto ustanovenie takýto súhlas nevyžaduje“.

17. K nej uviedol, že úprava inštitútu ručenia je v Obchodnom zákonníku úpravou komplexnou. Závazok ručiteľa je k hlavnému záväzkovému vzťahu vzťahom akcesorickým, čo znamená, že medzi ručiteľom a dlžníkom (z hlavného vzťahu) nevzniká spoludlžnícky vzťah. Normatívna artikulácia inštitútu ručenia v obchodnoprávných vzťahoch navodzuje dojem, že ručiteľské vyjadrenie je možné založiť za každých okolností (v zmysle jednostranného prejavu ručiteľa), čo vyplýva aj z dôvodovej správy k § 303 Obchodného zákonníka. V nej je uvedené, že „vznik ručenia spočíva na jednostrannom písomnom vyhlásení ručiteľa, takže sa nevyžaduje súhlas ani veriteľa, ani dlžníka. Tento spôsob vzniku ručenia zodpovedá obchodnej praxi. Záujmy dlžníka na vylúčení možnosti plnenia ručiteľa bez súhlasu dlžníka tým nie sú dotknuté, pretože ručiteľ môže podľa § 332 ods. 1 plniť záväzok dlžníka iba vtedy, keď dlžník porušil zabezpečený záväzok.“

18. Z uvedeného najvyšší súd identifikuje zámer zákonodarcu zjednodušiť úpravu inštitútu ručenia pre oblasť obchodnoprávných vzťahov a nevyžadovať na jeho vznik explicitný súhlas veriteľa. Na tomto mieste však zároveň kritizuje postup zákonodarcu, pretože táto úprava podľa jeho názoru narúša základnú zásadu súkromného práva, podľa ktorej zmluvné strany sú si rovné a žiadna z nich nemôže vnucovať svoju vôľu druhej strane.

19. Na základe uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že (napriek tom, že Obchodný zákonník pri právnom inštitúte ručenia dohodu účastníkov nevyžaduje) z dôvodu zachovania právnej istoty je potrebné pri vzniku ručenia vychádzať z prezumovanej akceptácie veriteľa s ručením, čím nemožno zakladať tento právny inštitút výlučne na základe jednostranného právneho úkonu ručiteľa. Aj najvyšší súd zaštilil prezentovaný právny názor odkazom na odbornú literatúru.

20. V závere najvyšší súd v prospech akceptácie prezentovaného názoru dodáva, že tento názor posilňuje úplnosť právnej úpravy ručenia v Obchodnom zákonníku skrz ustanovenia § 1 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré rieši vzťah Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka.

21. Aplikujúc prezentovaný názor na súdenú vec, najvyšší súd uvádza, že ak v prejednávacom prípade konajúce súdy dospeli k záveru, že hoci ručenie vzniká jednostranným písomným vyhlásením ručiteľa, uvedené neznamena, s prihliadnutím na obsah a účel inštitútu ručenia, ktorý má posilniť pozíciu veriteľa, že by mohla byť veriteľovi pozícia ručiteľa vnútená. Vďaka tomu veriteľovi nemožno uprieť, aby rozhodol, či ručiteľské vyhlásenie s poskytnutím plnenia bude hodnotiť ako účinné alebo nie. Súdy tak vec právne posúdili správne.

22. V doplnenom podaní doručenom ústavnému súdu 10. novembra 2025 sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nariadil neodkladné opatrenie zakazujúce správcovské úkony v konkurznom konaní, ktoré by mohli spôsobiť nenapraviteľnú ujmu na jeho majetku, a zabezpečil ochranu jeho práv podľa ústavy a medzinárodných zmlúv. Návrh odôvodnil hrozbou nevratného zásahu do vlastníckeho práva, ktorý by ani úspešné rozhodnutie ústavného súdu nebolo schopné napraviť.

II. Argumentácia sťažovateľa

23. Obsahom ústavnej sťažnosti je sumár už prezentovaných tvrdení z konania pred všeobecnými súdmi kontrujúci právnomu názoru najvyššieho súdu. Sťažovateľ tvrdí, že to bol práve najvyšší súd, kto svojím rozsudkom porušil princíp legality a princíp právnej istoty, a to tým, že neprípustným spôsobom „dotvoril“ zákonné ustanovenie § 303 Obchodného zákonníka takým výkladom, podľa ktorého by sa na platný vznik ručenia v obchodnoprávných vzťahoch mal vyžadovať súhlas veriteľa (t. j. výkladom *contra legem*).

24. Pokiaľ je súčasťou právneho posúdenia veci nesprávnosť obdobnej intenzity, nebolo ani len mysliteľné, aby najvyšší súd aproboval text odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu v zmysle záruk práva na spravodlivý proces a tomu zodpovedajúceho dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

25. Sťažovateľ je neochvejne presvedčený o tom, že pre vznik ručenia v zmysle § 303 Obchodného zákonníka súhlas veriteľa nepotreboval, svoj dlh prostredníctvom ručiteľa splatiť mohol a že súdy ho nechali spor prehrať nespravodlivo. Pozornosť upriamuje tiež na to, že časové súvislosti súdnej veci poukazujú na koordinovanosť konania, a to banky a súčasného žalobcu, pretože tí sa cestou uplatňovania do posledného centu splatenej pohľadávky snažia ovládať konkurzné konanie vedené na majetok úpadcu, pretože obydlie (mienené byť speňaženým v konkurze) tvorí oddelenú podstatu jediného zabezpečeného veriteľa – [REDAKOVANÉ] (súčasného žalobcu).

III. Vyjadrenie zúčastnenej osoby, najvyššieho súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

26. Súčasný žalobca pôvodného konania [REDAKOVANÉ] (ďalej len „zúčastnená osoba“) sa vo vyjadreniach doručených ústavnému súdu 8. júla 2025 a 6. augusta 2025 stotožnil s rozhodnutiami súdov napadaných ústavnou sťažnosťou v otázke nemožnosti vzniku ručenia jednostranným vyhlásením ručiteľa bez súhlasu veriteľa. Zúčastnená osoba zdôraznila, že konajúce súdy sa opierali o doktrínu nemožnosti vnútenia jednostranného ručenia veriteľovi a na podporu tohto záveru uviedli doktrinálne výklady z komentárov k § 303 Obchodného zákonníka (Ovečková a kol. 2017, Patakyová a kol. 2022). Zúčastnená osoba poukázala aj na českú odbornú literatúru a uviedla, že nie je dôvod odchyliť sa od doterajšieho právneho stavu, keďže právna úprava a jej výklad sú konzistentné, a preto navrhuje ústavnú sťažnosť zamietnuť.

III.2. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

27. Najvyšší súd vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 15. júla 2025 uviedol, že napadnutý rozsudok je vecne správny a riadne odôvodnený, pričom nedošlo k porušeniu základných práv sťažovateľa. Podstatou sporu bola otázka, či môže vzniknúť ručenie jednostranným vyhlásením ručiteľa bez súhlasu veriteľa. Najvyšší súd konštatoval, že hoci § 303 Obchodného zákonníka výslovne nevyžaduje súhlas veriteľa, z dôvodu zachovania právnej istoty a zásady rovnosti strán je potrebné vychádzať z prezumovanej akceptácie veriteľa, čím nemožno založiť ručenie výlučne

jednostranným úkonom ručiteľa. Tento záver oprel o odbornú literatúru a zdôraznil, že veriteľovi nemožno vnucovať pozíciu ručiteľa. Najvyšší súd preto považoval dovolanie sťažovateľa za nedôvodné a nevidí spojitosť medzi napadnutým rozsudkom a tvrdým porušením základných práv.

III.3. Replika sťažovateľa:

28. Sťažovateľ v replike doručenej ústavnému súdu 6. augusta 2025 odmietol tvrdenia zúčastnenej osoby o „vnútenom ručiteľovi“ a zdôrazňuje, že ručiteľský záväzok vznikol dobrovoľne na základe prejavenej vôle ručiteľky. Tvrdí, že pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s., konkludentne súhlasil s úhradou, čo potvrdzuje listinná komunikácia a transakcie vrátane vrátenia preplatku po splatení úveru. Podľa sťažovateľa pohľadávka zanikla splnením 10. marca 2015, preto následné postúpenie pohľadávky na [REDAKOVANÉ] bolo absolútne neplatné. Zúčastnenú osobu obviňuje zo zneužitia práva a snahy ovládnuť konkurzné konanie napriek tomu, že pohľadávka už neexistovala.

29. Vo vzťahu k vyjadreniu najvyššieho súdu sťažovateľ poukazuje na rozpor, keď z vyjadrenia najvyššieho súdu podľa neho nevyplýva konkrétny odpor voči ústavnej sťažnosti, ale ponecháva rozhodnutie na úvahu ústavného súdu a zároveň obhajuje správnosť svojho rozhodnutia, ktoré sťažovateľ napadol ako protiústavné. Podľa sťažovateľa vo veci konajúce súdy nesprávne vyložili § 303 Obchodného zákonníka, keď požadovali prezumovanú akceptáciu veriteľa, čím fakticky zmenili jednostranný právny úkon na dvojstranný. Tvrdí, že zákon ani judikatúra nevyžadujú súhlas veriteľa a ručenie vzniká dorúčením vyhlásenia. Poukazuje na vnútorný rozpor v rozhodnutiach súdov, keď na jednej strane tvrdia, že ručenie vzniká jednostranne, na druhej strane umožňujú veriteľovi odmietnuť ručenie. Ak by bolo totiž podľa sťažovateľa na vznik ručenia potrebné súhlasné vyhlásenie veriteľa, potom by nemohlo ísť o jednostranný právny úkon, čo odporuje výslovnému zneniu § 303 Obchodného zákonníka. Sťažovateľ tvrdí, že odmietnutím účinnosti ručiteľského vyhlásenia súdy porušili princíp právnej istoty, keď neprijali výklad v súlade so zákonom a ustálenou judikatúrou a porušili aj zásadu rovnosti zbraní, keď jednostranné ručiteľské vyhlásenie odmietli len na základe jednostrannej výpovede veriteľa bez dôkazného štandardu. Sťažovateľ zároveň uviedol, že v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky (16. marca 2015) už pohľadávka neexistovala, keďže bola 10. marca 2015 riadne splatená ručiteľom. Postúpenie zaniknutej pohľadávky je preto absolútne neplatné, keďže chýba základná podmienka – existencia pohľadávky v čase uzavretia zmluvy o postúpení.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

30. Ústavný súd v uznesení z predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľa konštatoval, že sťažnostné námietky smerujúce proti napadnutému rozsudku krajského súdu sú totožné s dovolacími námietkami, ktoré najvyšší súd podrobil vecnému prieskumu. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa preto vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu. Z uvedeného dôvodu bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietnutá pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

31. Vo vzťahu k tej časti ústavnej sťažnosti, ktorá bola prijatá na ďalšie konanie, ústavný súd preskúmal opodstatnenosť v nej uvedených tvrdení a dospel k záveru, že z ústavnoprávneho hľadiska tieto námietky nie sú spôsobilé spochybniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia a vysloviť porušenie základných práv sťažovateľa.

32. Sťažovateľ namieta, že k porušeniu jeho práv došlo tým, že najvyšší súd v napadanom rozsudku porušil princíp legality a princíp právnej istoty, keďže neprípustným spôsobom „dotvoril“ zákonné ustanovenie § 303 Obchodného zákonníka, ktoré upravuje vznik ručenia v obchodnoprávných vzťahoch tak, že na platný vznik ručenia v obchodnoprávných vzťahoch sa v zmysle napadnutého rozsudku vyžaduje súhlas veriteľa.

33. Ústavný súd konštatuje, že závery najvyššieho súdu nie sú svojvoľné ani arbitrárne, ale vychádzajú z racionálneho a konzistentného výkladu § 303 Obchodného zákonníka, ktorý zohľadňuje zásadu právnej istoty a rovnosti strán. Najvyšší súd sa veľmi podrobne a obsiahlo zaoberal všetkými podstatnými argumentmi sťažovateľa a v právnej názorovej jednote ustálil, že hoci ručenie vzniká jednostranným písomným vyhlásením ručiteľa, nemožno veriteľovi vnucovať pozíciu ručiteľa, keďže účelom inštitútu ručenia je posilniť postavenie veriteľa, nie ho obmedziť. Z dôvodu zachovania právnej istoty je potrebné vychádzať z prezumovanej akceptácie veriteľa.

34. Ústavný súd v zhode s najvyšším súdom konštatuje, že napriek tomu, že Obchodný zákonník dohodu účastníkov pri právnom inštitúte ručenia výslovne nespomína, z dôvodu právnej istoty je potrebné pri vzniku ručenia vychádzať z prezumovanej akceptácie veriteľa s ručením, čím nemožno zakladať tento právny inštitút výlučne na základe jednostranného právneho úkonu ručiteľa. Uvedený právny záver reflektuje taký právny názor, v zmysle ktorého: „Veriteľ je oprávnený, nie povinný uplatniť voči ručiteľovi svoj nárok z hlavného záväzkového vzťahu a jeho nástup voči ručiteľovi závisí iba na jeho rozhodnutí. Preto je účinnosť ručenia podmienená prinajmenšom tichým súhlasom veriteľa (jeho faktickou akceptáciou), (VOZÁR, Jozef. § 303 [Ručiteľ a vznik ručenia]. In: PATAKYOVÁ, Mária a kol. Obchodný zákonník. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2022, s. 1272, marg. č. 1.)“.

35. Ústavný súd uzatvára, že aj pri zjednodušenej právnej úprave vzniku ručenia v obchodných vzťahoch je nevyhnutné vykladať tento inštitút tak, aby bol založený na prezumovanej akceptácii veriteľa. Takýto výklad zabezpečuje súlad a úplnosť právnej úpravy ručenia v rámci Obchodného zákonníka, pričom vychádza z ustanovenia § 1 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré upravuje vzťah medzi Obchodným zákonníkom a Občianskym zákonníkom a garantuje rešpektovanie základných zásad súkromného práva, najmä zásady rovnosti strán a nemožnosti vnucovania právnych povinností druhej strane.

36. V prejednáwanej veci považoval ústavný súd za preukázané, že bola vyjadrená vôľa o odmietnutí vyhlásenia o ručení (oznámenia Slovenskej sporiteľne, a.s., z 13. marca 2015). Adresátom prejavu vôle bol ručiteľ. V dôsledku neho si ručiteľ neskôr zložené peňažné prostriedky aj prevzal späť. Určitosť prejavu vôle Slovenskej sporiteľne, a.s., podporuje aj ďalšie jej správanie, a to, keď 16. marca 2015 pohľadávku postúpila na tretiu osobu (súčasného žalobcu) a tiež podala žalobu o určenie popretej pohľadávky na súde.

37. Najvyšší súd svoje závery oprel o zákonné ustanovenia, dôvodovú správu k § 303 Obchodného zákonníka a autoritatívne doktrinálne výklady, čím vylúčil akýkoľvek prvok svojvôle. Ústavný súd

preto uzatvára, že medzi napadnutým rozsudkom a tvrdenými porušeniami základných práv sťažovateľa neexistuje taká spojitosť, ktorá by umožňovala vysloviť ich porušenie, a preto ústavnej sťažnosti nevyhovet (výrok nálezu).

38. Vzhľadom na nevyhovenie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa vrátane návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu